

Vlaams
Parlement

ingediend op **758** (2015-2016) – Nr. 1
4 mei 2016 (2015-2016)

Verslag

namens de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
uitgebracht door Peter Wouters

van het verslagmoment
over de Europese Ministerraden Landbouw en
Visserij van februari, maart en april 2016

Samenstelling van de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid:

Voorzitter: Jos De Meyer.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Jelle Engelbosch, Danielle Godderis-T'Jonck, Sofie Joosen, Sabine Vermeulen, Peter Wouters;

Jos De Meyer, Bart Dochy, Tinne Rombouts, Johan Verstreken;

Herman De Croo, Francesco Vanderjeugd;

Els Robeyns, Steve Vandenberghe;

Bart Caron.

Plaatsvervangers:

Vera Celis, Matthias Diependaele, Bert Maertens, Marius Meremans, Wilfried Vandaele, Tine van der Vloet;

Robrecht Bothuyne, Lode Ceyssens, Michel Doomst, Jan Durnez;

Lydia Peeters, Freya Saeys;

Rob Beenders, Kurt De Loor;

Johan Danen.

Toegevoegde leden:

Stefaan Sintobin.

INHOUD

I.	Toelichting door Pieter Lietaer over de landbouwdossiers	4
1.	Marktsituatie en marktmaatregelen	4
1.1.	Raad 15 februari 2016	4
1.2.	Raad 14 maart 2016	4
1.3.	Raad 11 april 2016.....	6
2.	Raad 15 februari 2016	7
2.1.	Internationale handelskwesties	7
2.2.	Langetermijnstrategie landbouwonderzoek.....	7
3.	Raad 14 maart 2016	7
3.1.	Gebruik financiële instrumenten in de landbouwsector	7
3.2.	Audits in het GLB	8
4.	Raad 11 april 2016.....	8
4.1.	EFSI.....	8
4.2.	MERCOSUR	8
II.	Toelichting door Barbara Roegiers over de visserijdossiers.....	9
1.	Raad 15 februari 2016	9
1.1.	Externe vissersvloten	9
2.	Raad 14 maart 2016	9
2.1.	Partnerschapsovereenkomsten	9
3.	Raad 11 april 2016.....	9
3.1.	Gegevensverzameling.....	9
3.2.	Technische maatregelen	10
III.	Bespreking.....	10
	Gebruikte afkortingen	13

Op 13 april 2016 organiseerde de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid een verslagmoment over de Europese Ministerraden Landbouw en Visserij van 15 februari, 14 maart en 11 april 2016, met Pieter Lietaer, attaché Landbouw, en Barbara Roegiers, attaché Visserij, van de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de EU.

I. Toelichting door Pieter Lietaer over de landbouwdossiers

1. Marktsituatie en marktmaatregelen

Pieter Lietaer begint met een punt dat zowel in februari, maart als april op de agenda stond. De marktsituatie en de marktmaatregelen kwamen al aan bod op de Raad van september 2015, toen een pakket van 500 miljoen euro werd voorgesteld, en in oktober. De situatie op de markt was niet van dien aard dat het punt lang van de agenda kon worden gehouden.

1.1. Raad 15 februari 2016

In februari 2016 stond het punt in eerste instantie niet op de agenda, maar het Nederlandse voorzitterschap nam het uiteindelijk op als informeel punt tijdens de lunch. De teneur van het betoog van commissaris Phil Hogan was heel anders dan bij het opwellen van de crisis in juli 2015. De problemen van de varkens- en zuivelmarkt werden meteen erkend en hij stond open voor voorstellen van de lidstaten.

Er kwamen voorstellen vanwege de lidstaten, die dezelfde zorg delen over dezelfde sectoren, en in mindere mate ook over de groenten- en fruitsector, wat vooral bij Zuid-Europese lidstaten leeft.

Er heerste met betrekking tot de te nemen maatregelen een grote verdeeldheid, merkt de spreker op. België vroeg in zijn interventie om maatregelen op korte en lange termijn voor zowel zuivel als varkens. Op korte termijn gaat het om de vraag naar een beheerssysteem voor het aanbod in de varkenssector. Structureel stelde België een prijzenobservatorium voor varkens voor, zoals dat ook voor zuivel bestaat. Ons land vroeg ook om een exportverzekeringssysteem uit te werken en om een uitbreiding van het prijzenobservatorium voor de zuivel naar monitoring van de marges en de productiekosten. Dat moet een systeem van interventie op basis van die marges mogelijk maken, stelt Pieter Lietaer.

De commissaris stelde drie voorwaarden aan de in te dienen voorstellen. Ze moeten ten eerste passen in het GLB. Er komen dus geen aanpassingen van de regelgeving. Ze moeten ook rekening houden met de financiële context. Er is veel vraag naar extra budget in Europa, maar de asiel- en migratiecrisis en andere investeringsprojecten slorpten al een deel van de marges op. Er was daarom weinig ruimte voor extra maatregelen voor de landbouwsector, vooral na het pakket van 500 miljoen euro van september 2015. Ten derde moeten de voorstellen ook op ruime steun binnen de Raad kunnen rekenen. Het Nederlandse voorzitterschap gaf de lidstaten tijd tot 25 februari om voorstellen in te dienen.

Na consultatie van de landbouworganisaties en overleg met de gewesten, diende België zijn voorstellen binnen de deadline in.

1.2. Raad 14 maart 2016

Op de Raad van maart 2016 bracht het voorzitterschap een overzicht van alle ingediende maatregelen, een honderdtal die heel divers bleken. Opvallend was

dat veel lidstaten om extra middelen vroegen die van de marges binnen het landbouwbudget moeten komen en niet van de crisisreserve. In juni zal het punt opnieuw op de agenda staan. Inhoudelijke uitspraken zijn er niet gedaan door het voorzitterschap.

De Commissie stelde een pakket van in totaal dertien maatregelen voor. Een aantal stond ook al in vorige pakketten, zoals een diplomatiek offensief om nieuwe markten aan te boren en de aandacht voor het sanitair uitvoerembargo naar Rusland voor varkensvlees. Nieuw en belangrijk was onder meer de vrijwillige productiebeperking in de zuivelsector. Die zou openstaan voor producentenorganisaties, brancheorganisaties en coöperatieven, die in totaal 85 percent van de productie in Europa afdekken. Het zou daarbij gaan om een tijdelijke maatregel, die in eerste instantie voor zes maanden geldt en daarna vernieuwd kan worden. Er komt daarvoor geen Europese aansturing, noch komen er compensaties voor verminderde productie.

De EC zou wel voorzien in nieuwe staatssteunschema's, die samen gelezen moeten worden met de eerste maatregel. Er zijn twee schema's. Een eerste regelt steun tot 15.000 euro per landbouwer per jaar op voorwaarde dat de productie minstens bevroren of gereduceerd wordt. Dat kan in de vorm van subsidie, lening of garantie. Een tweede schema voorziet in dezelfde steun voor landbouwers die geen toegang hebben tot kredieten via de reguliere werking, via banken dus. Men kan concluderen dat de vrijwillige productiebeperking door de lidstaten gefinancierd moet worden, aldus Pieter Lietaer.

Een derde maatregel behelst de verdubbeling van de interventieplafonds voor magere melkpoeder en boter. Op 31 maart 2016 was het contingent voor magere melkpoeder voor het hele jaar al opgebruikt, met name 109.000 ton. Daarvoor kan de Europese Commissie vaste interventieprijzen garanderen. Daarna kan de prijs fluctueren omdat het systeem van aanbestedingen in werking treedt. Uit vrees voor een prijsdaling stelde de Commissie voor om de plafonds te verdubbelen. Een voorstel wordt binnenkort door de Raad behandeld.

Een andere maatregel betreft de private opslag van varkens. Ook dat is niet nieuw. In januari was er al sprake van een schema, net als een jaar eerder. Een nieuw schema wordt op een later tijdstip voorgesteld. De timing is daarbij van belang, omdat de hoeveelheden van het voorgaande schema nu weer op de markt komen. Het kan niet de bedoeling zijn alles weer op de markt te laten komen op het ogenblik dat de prijs stijgt. Dat zou nieuwe druk op die prijs creëren, schetst de spreker.

De Commissie stelde ook voor een Meat Market Observatory voor zowel varkens- als rundvlees op te zetten, zoals België al herhaaldelijk heeft gevraagd. Er komen ook extra geoormerkte middelen voor de promotie voor varkensvlees en zuivel. Eigenlijk komt er 3,5 miljoen euro bovenop de 30 miljoen euro die al ingeschreven was.

Een voorlaatste maatregel behelst onderzoek naar een exportverzekering op Europees niveau. Ook dat behoorde tot de herhaalde vragen van België.

Tot slot worden de maatregelen voor groenten en fruit met een jaar verlengd na juni 2016.

De reacties van de lidstaten waren bijzonder gemengd: van positief tot uitgesproken negatief. Algemeen blijkt dat de lidstaten de crisisreserve nog niet willen aansnijden. Wat betreft de vrijwillige productiebeperking zagen onder meer Frankrijk en Duitsland wel positieve elementen, terwijl andere landen kritisch bleken, vooral waar het de ontbrekende compensaties betrof. Voorts gingen de

reacties alle kanten op en vroegen sommigen om een verhoging van de de-minimis, het bedrag dat vrijgesteld is van de staatssteunregels. Het is nu vastgelegd op 15.000 euro en de vraag was om het op te trekken tot 30.000 euro. Een aantal lidstaten, waaronder Duitsland, vroeg om nieuwe enveloppes per lidstaat. Dat lijkt volgens de spreker weinig haalbaar gezien de budgettaire beperkingen.

België hield een vrij algemeen betoog over de nood aan sterke maatregelen en wees ook op de aanhoudende aard van de crisis. De door de Commissie voorgestelde maatregelen werden als onvoldoende bestempeld en het zou te laat zijn als men er pas in juni op terugkomt, zo luidde het. België wilde er liefst al in april opnieuw over praten.

Het Nederlandse voorzitterschap presenteerde conclusies bij gebrek aan consensus tussen de lidstaten. De tekst hernam grotendeels de voorstellen van de Commissie. Er kwamen wel nog een aantal maatregelen bij, zoals de verhoging van de de-minimis en voorschotten op de directe betalingen. In juni zal de Raad terugkomen op dat punt en de activering van de crisisreserve overwegen in het kader van extra middelen. België reageerde fel met de vraag naar EU-compensaties, met steun van een aantal lidstaten. Men wilde bovendien een uitbreiding van de maatregel rond productiebeperking naar varkens. Het kan voorlopig alleen voor zuivel, maar er zijn ook structurele problemen aan de aanbodzijde in de varkenssector. Tot slot herhaalde België de vraag om een snellere behandeling dan in juni, wat op brede steun kon rekenen. Nederland paste uiteindelijk de tekst aan en ging akkoord met een herbespreking in april. Voor de varkenssector is een toevoeging gebeurd, al ging dat niet zover als de uitbreiding van de productiebeperking. Men stelde dat die in de volgende weken en maanden wel zou moeten worden overwogen.

1.3. Raad 11 april 2016

De bespreking werd beperkt tot een update van de marktsituatie enerzijds en van de uitvoering van de maatregelen anderzijds. In de zuivelsector is er een extra stijging van de melkproductie genoteerd. Dat staat haaks op de signalen vanuit de markt. Wat betreft varkens daalde de productie licht en bleven de prijzen stabiel. Begin april kon men spreken van een lichte verbetering op Europees vlak. Voor groenten en fruit was er minder aanbod.

De Commissie bracht een stand van zaken over de uitvoering van de maatregelen die in stelling gebracht worden of al actief zijn. De lidstaten herhaalden grotendeels hun posities van maart. België hield zijn standpunt aan, al werd het betoog licht aangepast aan de evoluties. Men wees op de positieve maatregelen zoals het prijzenobservatorium en de exportregeling die onderzocht wordt, maar stipte meteen ook de nood aan van extra maatregelen om de marktsituatie aan te pakken. Twee maatregelen kregen bijzondere nadruk: de productiebeperking en de private opslag. Inzake de productiebeperking wees België op de nood aan een Europese aanpak, met EU-compensaties en de uitbreiding naar varkens. Dat België geen voorstander is van een nieuw schema voor private opslag voor varkens werd nogmaals onderstreept. Het zorgt niet voor een lagere productie maar geeft alleen een andere spreiding bij het vrijkomen op de markt, aldus Pieter Lietaer.

De marktsituatie bepaalt allicht nog de agenda van de volgende raden van mei, juni en juli, stelt de spreker.

2. Raad 15 februari 2016

2.1. Internationale handelskwesties

De commissaris koppelde terug over diverse handelsbesprekingen die door Europa worden gevoerd. Algemeen werd verwezen naar de met 6 percent gestegen exportcijfers in 2015.

Met betrekking tot de handelsakkoorden blijft TTIP, het akkoord met de VS, bovenaan de agenda staan. Vooralsnog kwamen vooral defensieve belangen aan bod, met name tariefreducties tussen de VS en Europa. Dat speelt vooral in het voordeel van de VS, omdat de Europese tarieven nog steeds hoger liggen. De belangen voor Europa liggen voornamelijk in het wegwerken van sanitaire obstakels en een aantal niet-tarifaire belemmeringen. Die kwamen nog maar weinig aan bod. De Raad heeft de Commissie ertoe opgeroepen om die aspecten actiever en assertiever in de verf te zetten.

Op het niveau van de Wereldhandelsorganisatie is in december 2015 in Nairobi een akkoord gesloten. Kern van het akkoord was de exportsteun inzake landbouw. Het systeem van exportsubsidies wordt dankzij het akkoord volledig afgevoerd. In Europa waren ze er al niet meer en het is de bedoeling dat ze ook in derdewereldlanden over een langere periode worden afgebouwd. De Commissie bleek daarover bijzonder positief. Een aantal lidstaten was nog kritisch en zag graag ook andere vormen van exportsteun aangepakt en afgebouwd, zoals de exportverzekering in de VS. Het voorstel om op Europees niveau een exportverzekering te overwegen, was dan ook een reactie daarop in het kader van de marktsituatie.

Er heerst bezorgdheid over MERCOSUR, de nieuwe onderhandelingen die worden opgestart en de contacten die worden gelegd met landen van Zuid-Amerika: Argentinië, Uruguay, Brazilië en Paraguay. Dat punt lag ook voor tijdens de Raad van april.

België vroeg, samen met een aantal andere lidstaten, naar een cumulatieve impactstudie op de landbouw. Er lopen bilaterale onderhandelingen met onder meer de VS, MERCOSUR, Japan en China, en de lidstaten willen daarvan de impact kennen op de landbouw. De commissaris beloofde resultaat binnen de zes maanden, tegen de Raad van september dus. De commissaris legde ook een aantal resultaten van de bilaterale contacten voor. Specifiek voor België zouden er varkens naar China en appels en peren naar de VS kunnen worden uitgevoerd.

2.2. Langetermijnstrategie landbouwonderzoek

De EC heeft een ontwerpstrategie opgesteld om richting te geven aan het landbouwonderzoek, als leidraad voor de strategische programmering 2018-2020. Er is niet dieper op ingegaan.

3. Raad 14 maart 2016

3.1. Gebruik financiële instrumenten in de landbouwsector

Pieter Lietaer schetst dat het gaat over onder meer garanties. De Commissie zette het op de agenda omdat ze het gebruik van financiële instrumenten wil promoten. Dat moet het gewicht van Europese subsidies doen dalen. De Commissie ziet ook graag dat de EIB actiever wordt op het vlak van landbouw, met modellen voor garanties bijvoorbeeld. De EIB stipte aan dat ze al veel doet op het vlak van landbouw, maar zeker bereid is om meer te doen. Er is al 20

miljard euro aan middelen ter beschikking gesteld en er lopen heel wat projecten inzake landbouw. De lidstaten willen vooral de toegang tot financiële instrumenten vereenvoudigd zien. Landbouw vraagt om relatief kleinere investeringen en past dus niet in de rij van grote bedragen die de EIB via leningen en dergelijke verstrekt.

3.2. Audits in het GLB

Het VK riep op om het auditsysteem in het GLB te vereenvoudigen en er kwamen ook concrete voorstellen op tafel. Het voorstel kon rekenen op brede steun onder de lidstaten. Commissaris Hogan wees op het noodzakelijke evenwicht tussen controle en vereenvoudiging, maar bekijkt de voorstellen.

4. Raad 11 april 2016

4.1. EFSI

Vicevoorzitter van de Europese Commissie Katainen lichtte het Europees Fonds voor Strategische Investeringen toe. Voornaamste doel is het stimuleren van investeringen in Europa. Het is veeleer van toepassing voor agrovoeding omdat het gaat om grote en strategische investeringen.

4.2. MERCOSUR

Wat betreft MERCOSUR zijn de onderhandelingen al langer on hold gezet. Argentinië was geen voorstander van een akkoord met Europa. Sinds de machtswissel in het land in november 2015, staat het land weer open voor liberalisering. De contacten werden dus nieuw leven ingeblazen. Op korte termijn zouden offertes worden uitgewisseld, dat zijn voorstellen van beide handelsblokken die als basis dienen voor de onderhandelingen. Op aansturen van Frankrijk riepen dertien lidstaten ertoe op aandacht te besteden aan landbouw in de onderhandelingen met MERCOSUR, want deze landen zijn heel competitief op dat vlak. Het is hun belangrijkste uitvoerproduct naar de EU, goed voor 50 percent van de export. De Europese landbouwsector zelf heeft weinig belang bij een akkoord, aangezien er slechts beperkte uitvoer van landbouwproducten is naar landen als Brazilië en Argentinië. Er gelden wel belangen in andere sectoren.

Wat betreft tariefcontingenten, de maximum hoeveelheid die MERCOSUR-landen zouden mogen uitvoeren naar Europa aan verminderd dan wel nultarief, werd gevraagd om ze nog niet op te nemen in het voorstel. Frankrijk en twaalf andere lidstaten vroegen tevens om eerst de impactstudie van jaren eerder te updaten. Vier andere extra lidstaten steunden eveneens de oproep, terwijl landen als het VK, Spanje en Portugal vooral het potentieel van een akkoord zagen. België neemt een tussenpositie in, steunt de oproep en ziet ook mogelijkheden in MERCOSUR, zij het vooral in andere sectoren dan de landbouw.

Commissaris Hogan zag een verschil in reactie tussen de handelsministers en de landbouwministers, die veel voorzichtiger bleken. Hij vroeg om intern te coördineren binnen de lidstaten. België doet dat al en neemt in de Handelsraad en in de Landbouwrapad dezelfde positie in. Het voorstel is er, stelde Hogan, en omvat ook tariefcontingenten. Het wordt in de volgende weken besproken in diverse commissies. De commissaris verzekerde dat hij de landbouwbelangen zou blijven verdedigen en bevestigde dat de cumulatieve effectenstudie in september beschikbaar zal zijn.

II. Toelichting door Barbara Roegiers over de visserijdossiers

1. Raad 15 februari 2016

1.1. Externe vissersvloten

Het betreft een voorstel van verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake een duurzaam beheer van externe vissersvloten, aldus *Barbara Roegiers*. Het gaat om een grondige herziening van de bepalingen voor de visvergunningen voor EU-vissersvaartuigen die actief zijn buiten EU-wateren, en voor vissersvaartuigen van derde landen die actief zijn in EU-wateren. Heel wat lidstaten reageerden met onder meer klachten over de onduidelijkheid van het voorstel inzake werkingssfeer, over bijkomende administratieve lasten. Ze beklemtoonden de nood aan meer vereenvoudiging.

De Belgische vloot is de voorbije jaren niet meer actief buiten EU-wateren. België heeft dan ook niet gerepliceerd.

Het voorzitterschap wil een algemene oriëntatie aannemen tijdens de Raad van mei of juni.

2. Raad 14 maart 2016

2.1. Partnerschapsovereenkomsten

Het Nederlandse voorzitterschap wilde Raadsconclusies over partnerschapsovereenkomsten in de verf zetten. Het ging om Raadsconclusies met betrekking tot het speciaal verslag van de Europese Rekenkamer, getiteld 'Worden de partnerschapsovereenkomsten inzake visserij goed beheerd door de Commissie?'.

Het belang van de partnerschapsovereenkomsten werd vooral benadrukt voor wat betreft het duurzaam beheer van de biologische rijkdommen van de zee. Tijdens de Ministerraad werden geen delegatiestandpunten geuit, enkel de Raadsconclusies werden aangenomen.

3. Raad 11 april 2016

3.1. Gegevensverzameling

Het voorstel van de Commissie inzake gegevensverzameling dateert van 19 juni 2015. Er werd een zogenaamde 'recastprocedure' gevolgd. Dat behelst dat er geen nieuw voorstel wordt opgesteld, maar dat er enkel gefocust wordt op noodzakelijke aanpassingen. In de Raadswerkgroepen Visserij zijn heel wat besprekingen gevoerd tussen juli 2015 en maart 2016, schetst Barbara Roegiers, waardoor op technisch niveau een compromistekst werd voorbereid, die tijdens de Coreper-vergadering van 23 maart 2016 unaniem is goedgekeurd.

De compromistekst legt vooral nadruk op het evenwicht tussen transparantie en gegevensbescherming, de noodzaak van kostenefficiëntie, het vermijden van bijkomende administratieve lasten en een gebalanceerde aanpak voor aquacultuurbedrijven.

Tijdens de Raad gaf het voorzitterschap een stand van zaken van een toch wel belangrijke herziening over betere dataverzameling voor de visserij. Dat maakt wetenschappelijke adviezen mogelijk over onder meer de bepaling van vangstmogelijkheden.

Het is de bedoeling dat het Europees Parlement op 19 april 2016 een formeel standpunt inneemt. Tijdens de Raad kwamen een viertal delegaties kort tussenbeide. Spanje en Italië onderstreepten vooral dat er geen duplicatie van gegevens mocht optreden. Polen en Spanje hechtten belang aan de regionalisering, die ook aan bod moet komen bij de gegevensverzameling, alsook de vertrouwelijkheid van bepaalde gegevens. Dat gaat dan onder meer over data van vissersvaarten. Voor Hongarije, dat enkel een aquacultuursector heeft, was het voorkomen van bijkomende administratieve lasten primordiaal.

3.2. Technische maatregelen

Het voorstel van de Commissie inzake de technische maatregelen is vrij nieuw en werd pas op 11 maart 2016 gelanceerd. Deze kaderverordening kent een moeilijke geschiedenis, stipt de spreker aan. Al in 2002 en 2008 probeerde men de technische maatregelen in de kaderverordening te herzien, maar dat mislukte. De Commissie opteert er nu voor om de integrale beheersstructuur van de technische maatregelen te herzien. Er zou dan meer nadruk liggen op de regio's, zoals de Noordzee, de noordwestelijke wateren of de Oostzee. De lidstaten zouden een grote rol krijgen in het dagelijks beheer en er zou niet langer een micromanagement zijn vanuit Brussel. Het bepalen van de gedetailleerde regels komt dan op regionaal niveau te liggen.

Er was vooral een bespreking op technisch niveau gepland, aldus de spreker. Tijdens de Raad gaf commissaris Vella een presentatie en er was niet echt voorzien in een gedachtewisseling. Toch leverden heel wat lidstaten al commentaar. Zij waren gelukkig met de nadruk op een regionale aanpak. Het maakt dat lidstaten gemeenschappelijke aanbevelingen kunnen formuleren, die de Commissie kan omzetten in een gedelegeerde handeling.

Discussie was er onder de lidstaten wel over het feit of de bepalingen over de recreatieve visserij al dan niet in dat kader moeten worden opgenomen. Bepaalde landen vinden dat een vooral nationale bevoegdheid, andere staan juist achter meer Europese regels ter zake.

Ook de verhoging van bepaalde minimummaaswijdten was voorwerp van discussie. De commissaris merkte op dat er in het voorstel een aantal fouten zitten die men in de volgende weken moet rechtzetten. Dat zou vooral op technisch niveau uitgeklaard worden. Een aantal lidstaten zag ook graag meer focus op innovatieve vistuigtypes.

De bespreking van het voorstel bevindt zich in een nog zeer prille fase en het voorzitterschap had gevraagd om er nog geen gedachtewisseling over te houden. Daarom heeft België zich nog niet laten horen, maar het voorstel komt zeker opnieuw aan bod tijdens de volgende Raden, besluit Barbara Roegiers.

III. Bespreking

Sabine Vermeulen schetst dat de mogelijkheid van een exportverzekering voor de landbouw wordt onderzocht. Dat behelst een soort van EU-kredietondersteuning voor landbouwproducten. Hoe is dat te rijmen met het opheffen van de Europese exportsubsidies?

De Europese Commissie had in september 2015 beslist om met betrekking tot de crisismaatregelen het melkprogramma aan te passen. Commissaris Hogan heeft de pers gehaald met de melding dat er 30 miljoen euro apart wordt gezet voor het melkprogramma voor Syrië. Het zou gaan om melk en niet om melkpoeder,

vanwege het vervuilde water daar. Komt dat uit het budget Ontwikkelingssamenwerking of Landbouw?

Wat betreft visserij wil het lid graag meer duiding bij de partnerschapsovereenkomsten. Wat houden die in?

Jos De Meyer gaat in op de marktsituatie en de marktmaatregelen. Het standpunt dat België inneemt inzake de nood aan extra maatregelen inzake productiebeperking en aan een Europese aanpak, compensatie en uitbreiding voor de varkenssector en andere maatregelen dan private opslag voor varkens, gaan duidelijk in op wat leeft in de sector, meent het lid. Het blijft moeilijk ter zake iets binnen te halen in Europa. Welke landen zijn daarin bondgenoten en welke zijn de voornaamste opposanten? Welke bilaterale contacten zijn er tussen de Landbouwraden om lidstaten te overtuigen van het Belgische standpunt?

Barbara Roegiers legt uit dat de partnerschapsovereenkomsten met derde landen gesloten worden, zoals de Seychellen en Guinee-Bissau. Het visserijbeleid heeft een belangrijk extern onderdeel, maar dan gaat het vooral om de Spaanse, Franse en Portugese vloten, die overal ter wereld actief zijn. De Commissie moet daarvoor partnerschapsovereenkomsten afsluiten. De Belgische vloot is voornamelijk binnen EU-wateren actief en dus is België nooit actief betrokken bij die overeenkomsten.

Pieter Lietaer verklaart dat er qua exportsteun verscheidene vormen onderscheiden worden. Er zijn onder andere exportsubsidies die worden verstrekt voor export naar derde landen. De exportverzekering is een verzekering die wordt afgesloten voor de producenten als ze exporteren naar derde landen, waarmee steeds risico's gepaard gaan, bijvoorbeeld op niet-betaling, verloren lading enzovoort. Dat werd vooralsnog op nationaal niveau geregeld. Ook België kent dat systeem, maar het is niet toegankelijk voor producenten uit de primaire sector. Het zou een meerwaarde betekenen om een dergelijke exportverzekering op Europees niveau toegepast te zien. Een andere vorm van exportsteun is humanitaire steun.

Wat betreft het melkpakket, komt de 30 miljoen euro uit het budget Landbouw. Het maakt deel uit van het pakket van 500 miljoen euro van 2015 en is ter beschikking gesteld van Ontwikkelingssamenwerking, met de voorwaarde dat enkel Europese producten afgenomen worden. Die voorwaarde bleek moeilijk te zijn voor de ontwikkelingssamenwerkingsfiliale en daarom duurde het zo lang vooraleer de 30 miljoen euro gespendeerd kon worden.

Voor de marktsituatiemaatregelen ging België actief op zoek naar bondgenoten voor de eigen visie, stelt Pieter Lietaer. Wat betreft de private opslag vond men die bij Cyprus en Nederland. Denemarken en Spanje zijn daarentegen wel voorstander. De Commissie en de commissaris zijn ook voorstander van private opslag omdat het om een marktconforme maatregel gaat. Commissaris Hogan is niet te vinden voor maatregelen die ingrijpen in de markt. Hij stelt alleen nog schema's voor private opslag voor. Er is contact opgenomen met andere lidstaten, maar België vindt weinig weerklank voor de weerstand tegen private opslag.

Voor de vrijwillige productiebeperking is er meer steun, onder meer vanwege Frankrijk en Oostenrijk. Ierland en Zweden zijn er juist geen voorstander van en zijn heel liberaal in hun beleid. Het heeft volgens de spreker ook te maken met de marges die op Europees vlak niet beschikbaar zijn. De landbouwcrisis is belangrijk, maar de vluchtelingen- en migratiecrisis staat hoger op de politieke agenda. Logischerwijs worden daarvoor sneller middelen vrijgemaakt.

Heel wat lidstaten blijven hameren op het vrijmaken van middelen. De kwestie van de crisisreserve komt opnieuw op de agenda in juni 2016. De commissaris noteerde dat een aantal lidstaten dat met diepgaande problemen kampt, bijvoorbeeld Litouwen, dit wil overwegen en vroeg zich af hoe dit zat met de andere lidstaten, besluit Pieter Lietaer.

Jos DE MEYER,
voorzitter

Peter WOUTERS,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

Coreper	Comité des représentants permanents
EC	Europese Commissie
EFSI	Europees Fonds voor Strategische Investerings
EIB	Europese Investeringsbank
EU	Europese Unie
GLB	gemeenschappelijk landbouwbeleid
MERCOSUR	Mercado Común del Sur
TTIP	Transatlantic Trade and Investment Partnership
VK	Verenigd Koninkrijk
VS	Verenigde Staten